

Læringsplattformer: nye vilkår for opplæring og utvikling?

Andreas Lund holdt som vanlig et engasjerende innlegg.

Law enforcers are used to robbers and guns. There are now new criminals out there that don't have guns. They have computers and many have other weapons of mass destruction.

Janet Reno, State Attorney

Vi har alle våre perspektiver når vi betrakter bruk av datateknologi i læring og undervisning. Det innledende sitatet er kanskje ufrivillig morsomt der det kobler IKT og masseødeleggelsesvåpen. Likevel er det uttrykk for forestillinger som eksisterer rundt IKT: teknologien representerer først og fremst en sikkerhetsrisiko, og den kan brukes i kriminelt øyemed. Lærere, elever og beslutningstagere i utdanningssektoren har derimot sett de mange mulighetene til faglig utvikling, utfoldelse, kreativitet og sosialisering som kan utløses gjennom innsiktsfull bruk av slike teknologier. Særlig

knytter det seg store muligheter til bruken av læringsplattformer (LMS'er – Learning Management Systems). Det følgende er en beskrivelse av hvordan en slik digital læringsplattform fra høsten 2003 tas i bruk innenfor opplæring i Kriminalomsorgen, og noen av de perspektivene dette reiser.

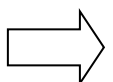
Hva er en læringsplattform?

Læringsplattformer er en digital utvidelse av det fysiske læringsmiljøet der deltakere knyttes sammen i et nettverk. Ingen andre enn registrerte brukere får adgang. I første omgang er det de 10 oppfølgingsklassene vi har i Norge som knyttes sammen. I neste omgang står opplæring i fengslene for tur. Erfaringen fra disse oppfølgingsklassene er derfor av stor viktighet med tanke på videre bruk. Det er særlig tre egenskaper ved læringsplattformer som har gjort dem populære:

- De inneholder en rekke verktøy som gjør det enkelt å lage, låne, bytte og samarbeide om *faglig innhold*. Dette betyr verdifullt samarbeid mellom involverte lærere og større adgang til læringsressurser for elevene.
- De inneholder en serie kraftige *administrative verktøy* som gjør det enkelt å følge opp enkeltelever og grupper, rutiner for innlevering av oppgaver, oppmøte, innsats og vurdering. Selv om dette kan virke som overvåkning, kan dette like gjerne gjøres til elevenes eget ansvar, deres deltakelse kan til enhver tid synliggjøres for dem selv.
- De har mange muligheter for *kommunikasjon* mellom deltakere, f.eks gjennom interne meldingssystemer, oppslagstavler som er lokale eller felles, og ved lærere kan opptre som gjester i andre læreres klasserom. Kommunikasjonsmulighetene kan stilles etter hvilke rettigheter man har i systemet (administrator, ansatt, elev, gjest).

Dette er selvsagt bare en skisse av mulighetene som foreligger. Det arbeides stadig med å utvikle nye muligheter, og det arbeides med felles standarder (SCORM) for overføring av innhold fra en plattform til en annen.

Når det gjelder opplæring i Kriminalomsorgen, er valget av plattform falt på *It's Learning* fra det norske firmaet it:solutions. Uten å gå i detalj på begrunnelsen, er det relevant å nevne at denne løsningen er valgt av en lang rekke skoler (og flere fylker), mange bedrifter (Dagbladet, Gyldendal...) og offentlige institusjoner (Kredittilsynet, Politihøgskolen..., se for øvrig <http://www.itslearning.no>). I tillegg kan firmaet være med og utvikle sin løsning til å etterkomme de økte hensyn til sikkerhet som undervisning i fengsler vil kreve. Sammen med det arbeidet som gjøres

med "brannmur" på Bredtvedt fengsel, ser vi for oss løsninger der sikkerheten skal bli så god at alle fengsler skal kunne dra nytte av læringsplattformen.

Perspektiver

Valg av teknologi er aldri et rent teknisk spørsmål. Når opplæring i Kriminalomsorgen nå satser på bruk av læringsplattformer skyldes det både utdanningsmessige og samfunnsmessige hensyn.

Pr i dag har mange ungdomsskoler og nesten samtlige videregående skoler sin læringsplattform, og slike plattformer er en integrert del av all høyere utdanning. Det betyr at både faglig innhold og arbeidsformer knyttes tett opp til bruken av slike verktøy. Læringsplattformer ser altså ut til å bli en innarbeidet arbeidsform i skoleverket på alle nivåer. Å beherske slike læringsomgivelser blir en forutsetning for fullverdig opplæring og utdanning i det 21. århundre. I tillegg ser vi hvordan eksamensformer i økende grad legges opp mot bruk av digitale verktøy (IKT skal tas i bruk ved sentrale og lokalgitte prøver i grunnskolen fra og med våren 2004).

I tillegg øker bruken av slike plattformer kraftig i næringslivet og tjenesteytende sektorer. Det betyr at det er særlig viktig for opplæring innenfor Kriminalomsorgen å innføre slike verktøy. En grunn er å forhindre den kløften som kan oppstå mellom utdanning innenfor og utenfor Kriminalomsorgen. En annen grunn er at mestring av slike lærings- og arbeidsmiljøer er sterkt yrkesforberedende og sosialiserende. Kombinasjonen av de mange mulighetene for individuelt og kollektivt arbeid sammen med de sterkt strukturerelementene gjør slike verktøy egnet for tett oppfølging av brukerne samtidig som de virker selvdisiplinerende.

Siden læringsplattformer forener så mange ulike - men komplementære - aktiviteter, er de spesielt godt egnet for allsidige arbeidsmetoder, både individuelt og i samarbeid. Det har ført til at man gjennom slike plattformer igjen kan få adgang til en lang rekke kurs og skoleringstilbud, f.eks fag i videregående skole (Nettgymnaset, "6-pack'en").

Det vi ser konturene av, er et skifte i synet på *kompetanse*. Evne til kollektiv deltakelse, til å se tverrfaglige innfallsvinkler og til å mestre ulike kommunikasjonskanaler blir stadig viktigere. Med læringsplattformer har bruken av IKT i skole og samfunn gjort et kvalitativt sprang i denne retningen. Mestringen av slike miljøer kan sies å være like viktig som å mestre f.eks tekstbehandling og e-post. Arbeidet med å finne fram til fleksible men sikre løsninger for bruk av LMS innen Kriminalomsorgen er derfor for tiden den høyest prioriterte oppgaven når det gjelder IKT. I så måte var årets konferanse for oppfølgingsklasser (Stjørdal 22-23 september) et viktig steg på veien til å integrere slike læringsmiljøer i opplæring innenfor Kriminalomsorgen. I stedet for å betrakte IKT som potensielle masseødeleggelsesvåpen, ser vi teknologien som fleksible, konstruktive, kulturelle verktøy.

GRATIS DATA CD FOR NYBEGYNNERE!!!

VOX har utviklet en CD:

DATA på lett norsk! Det er en CD med enkle øvelser for deg med lese- og skrivevansker og for deg med annet morsmål enn norsk!

Bestilling: Ring 800 84 804 eller gi mailadressen din til sekretariatet!

Husk årsmøte i FOKO

Kl. 1645-1730 i storsalen

Møt opp!!